

**SÄÄDÖSTEN SUJUVOITTAMISEN KÄRKIHANKE
- NORMINPURKU JA VAIKUTUKSET LIIKENTEEN JA VIESTINNÄN TOIMIALOILLA**

- **Hallituksen esityksillä on pyritty edistämään ja/tai vapauttamaan palvelumarkkinoita ja parantamaan kilpailukykyä sekä vähentämään hallinnollista taakkaa.**
- **Esityksissä korostettiin digitalisaatiota ja luotiin mahdollisuuksia sen käytölle.**
- **Lisättiin ilmoitusmenettelyitä**
- **Mahdollistettiin hallinnollisia uudistuksia ja viranomaistoimintojen tehostumista.**
- **Paremmalla sääntelyllä tuottavuutta, kilpailukykyä ja sujuvaa arkea**

1. YLEISTÄ

Säädösten sujuvoittamista ja norminpurkua toteutetaan huomioimalla hallinnonalan strategiset tavoitteet (mahdollistava sääntely, hallinnollinen taakka pienenee ja sääntelyn vaikuttavuus paranee). Norminpurku koskee kansallista sääntelyä (olemassa olevat ja uusi sääntely), EU-lainsäädäntöä ja kansainvälisiä sitoumuksia.

Alla on listattu vaikutusarvioita keväällä 2016 annetuista hallituksen esityksistä.

2. KEVÄT 2016

Postilain muutos (415/2011; HE 18/2016): Postin toimiluvista luovutaan. I-vaiheessa siirrytään valtioneuvoston myöntämistä postitoimiluvista ilmoituksenvaraiseen postitoimintaan. Kirjelähetyksiä koskeva postitoiminta edellyttää vain ilmoitusta Viestintävirastolle. Muutos tuli voimaan 9.6.2016.

Maantie- ja ratalain muutokset (HE 49/2016; LiVM 13/2016): Laajennetaan elinkeinoelämän mahdollisuuksia osallistua infrastruktuurin rahoittamiseen. Muutetaan mainosten ja opasteiden laittaminen tienvarteen ilmoituksenvaraiseksi. Tilapäiset mainokset tai ilmoitukset (mm. vaali- ja hääilmoitukset) vapautetaan kokonaan muodollisuuksista. Lisäksi siirryttäisiin ilmoitusmenettelyyn tiettyjen sähkö- ja telekaapeleiden sijoittamisessa tiealueelle. Liikennevirasto valtuutetaan antamaan määräyksiä tienvarsimainosten, ilmoitusmenettelyn alaan tulevien sähkö- ja telekaapeleiden sekä muiden tiealueelle sijoitettavien laitteiden teknisistä ominaisuuksista ja sijoittamisesta. Lakimuutoksella mahdollistetaan kaavan vastaiset maantietoimintaa koskevat toimet vähämerkityksisissä asioissa, jos on kunnan ja maanomistajan suostumus toimelle. Muutokset tulevat voimaan 15.8.2016. Samanaikaisesti tulevat voimaan Liikenneviraston määräys johtojen ja mainosten sijoittelusta sekä ELY-keskusten maksuasetuksen muutos.

EU:n ja jäsenmaiden sekä kolmansien maiden (HE 51/2016 Moldova; HE 52/2016 Jordania ja HE 53/2016 Israel) väliset lentoliikennesopimukset: Eduskunta on hyväksynyt sopimukset. Sopimuksilla lisätään lentoyhteyksiä ja edistetään lentoyhtiöiden markkinoillepääsyä. Presidentti vahvisti lait 3.6.2016. Sopimuksia sovelletaan väliaikaisesti 4.7.2016 alkaen.

Tietoyhteiskuntakaaren muuttaminen, väliaikainen muuttaminen sekä eräitä tuoteryhmiä koskevista ilmoitetuista laitoksista annetun lain muuttaminen (HE 67/2016): Esityksellä edistetään kilpailukykyä sekä digitaalista liiketoimintaa. Esityksellä laitetään täytäntöön EU:n radiolaitedirektiivi ja muutetaan kansallista verkkoneutraliteettisääntelyä. Esityksessä on ehdotukset väliaikaisiksi kokeiluiksi, jotka koskisivat mahdollisuutta hyödyntää radioviestinnän anonymisoituja välitystietoja nykyistä vapaammin. Välitystietojen sääntelyä kevennetään ja siten tuetaan uusien palvelujen kehittämistä. Lakimuutokset tulivat voimaan 20.6.2016.

Alkoholilainsäädännön kokonaisuudistus (HE 68/2016; EV 77/2016): Yhdenmukaistetaan ja kevennetään sääntelyä. Kumotaan asiaa koskevat voimassa olevat lait (kolme lakia: alkulukkolaki, valvottua ajo-oikeutta koskeva laki sekä koulu- ja päiväkotikuljetuksia koskeva laki). Uuteen alkulukkolakiin kootaan alkolukolla valvotussa ajo-oikeudessa käytettävän alkolukon, niin sanotun terveysteureisessa käytössä olevan alkolukon ja koulu- ja päivähoitokuljetuksissa käytettävän alkolukon hyväksymiseen, markkinoille saattamiseen ja käyttöön koskeva sääntely. Uudella sääntelyllä pyritään lisäämään alkolukkojen käyttöä ajokiellon vaihtoehtona ja laskemaan alkolukko-ohjelman hintaa. Alkolukon tulee aina ajoneuvoa kuljetettaessa olla toimintakykyinen. Manipuloitujen alkolukkojen käyttö ajossa on kriminalisoitu. Valvotussa ajo-oikeudessa alkolukon käyttötietojen tallentamiselle valmistajan tai sen edustajan tietojärjestelmään luovutaan. Virhe- ja vikatietoja ei enää toimiteta poliisille. Uudistus tulee voimaan elo-syyskuussa 2016.

Vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetun lain muuttaminen (HE 74/2016): Sähköisten allekirjoitusten laatuvaatimuksia koskevaa kansallista sääntelyä tarkistetaan, koska 1.7.2016 alkaen tämä sääntely sisältyy suoraan sovellettavaan EU-asetukseen. Suomessa tai muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa myönnetyn pelkän ajokortin perusteella ei enää voisi myöntää vahvaa sähköistä tunnistusvälinettä vuoden 2019 alusta lukien. Presidentti vahvistaa lakimuutokset 29.6.2016.

Suomen kahdenväliset lentoliikennesopimukset Uuden-Seelannin ja Gambian kanssa (HE 81/2016 ja HE 82/2016): Sopimukset uudistavat lentoliikennettä, edistävät markkinoillepääsyä ja kehittävät lentoliikenneyhteyksiä. Presidentti vahvistaa lait 29.6.2016.

Liikennekaari: Liikennekaaren I-vaiheen säädöstyötä tehtiin tiiviisti kevään 2016 aikana. Luonnos hallituksen esitykseksi lähetettiin lausunnonlehtien huhtikuussa 2016 ja lausuntoja saatiin yli 200. Huhtikuussa 2016 aloittanut lainsäädännön arviointineuvosto antoi ensimmäisen lausuntonsa Liikennekaarta koskevasta hallituksen esityksestä. I-vaiheen hallituksen esitystä muokataan ja viimeistellään edelleen ja sen vuoksi eduskunnalle antamisajankohta on vielä auki. Liikennekaari on tarkoitus toteuttaa kolmessa vaiheessa vuosina 2016-2018. Kaari uudistaa ja sujuvoittaa sääntelyä, edistää digitalisaatiota sekä poistaa päällekkäisen lainsäädännön (ja asetukset), joka koskee henkilö- ja tavarakuljetuksia, liikennealan virastojen toimivaltaa ja erillisiä rekisterilakeja. Liikennekaari edistää liikenne-markkinoita ja -palveluja sekä lisää asiakkaiden valinnanmahdollisuuksia liikkumisen osalta. Muutetut säännökset selkeyttävät koulutus- ja ammattipätevyysääntöjä (poistetaan Suomi-lisät ja siirrytään tutkintomenettelyyn).

LIVE (Selvitys liikenneverkon kehittämisestä): Julkisen talouden suunnitelmasta tekemänsä päätöksen yhteydessä huhtikuussa 2016 hallitus antoi toimeksiannon selvittää liikenneverkon kehittämistä liiketaloudellisesti. LIVE-hankkeen ohjausryhmä ja projektiryhmät on asetettu huhtikuussa 2016. Hankkeessa selvitetään liikenneverkon kehittämistä liiketaloudellisesti. Hankkeessa on tarkasteltavana malli, jossa Liikenneviraston väylien hoidon, kehittämisen ja ylläpidon tehtävät siirrettäisiin perustettavaan valtionihtiöön, jonka rahoitus kertyisi pääasiassa asiakasmaksuista. Valmistelun tavoitteena on tehdä ehdotus tarvittavista lainsäädäntömuutoksista ja muista toimenpiteistä siten, että uudistus olisi mahdollista toteuttaa vuoden 2018 alusta, jos niin erikseen päätetään.